

**СОВЕТ НАРМОНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422630 с. Нармонка,
ул. Молодежная, д.12 а
тел: 4-62-24

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
НАРМОНКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШЛЫГЫ**

422630 Нармонка авылы,
Яшьләр урамы, 12 а нчы йорт,
тел: 4-62-24

2025 елның 5 декабре

30 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Нармонка авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Нармонка авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдэләрен раслау турында» 2018 елның 12 декабрдәге 127 номерлы карарына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы, «Терлекләр белән җаваплы мөгамәлә турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Нармонка авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Нармонка авыл жирлеге Советының "Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Нармонка авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдэләрен раслау турында" 2018 елның 12 декабрдәге 127 номерлы карарына X бүлек өстәргә (1 нче кушымта).

2. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Нармонка
авыл жирлеге Советы рәисе**

И.Ф. Мөбәрәкшин

Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районының
2025 елның 5 декабрендәге 30 номерлы
Нармонка авыл җирлеге Советы карарына
1нче кушымта

Х нчы бүлек. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

175. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаса тиеш. Йорт хайваннары һәм кошлар китергән зыян өчен аларның хужалары РФ законнары белән билгеләнгән тәртиптә җаваплы.

176. Йорт хайваннары хужалары үз йорт хайваннарының экскрементларын үзләре җыялар һәм утильләштереләр.

177. Җирлектә яшәүчеләр тарафыннан авыл хужалыгы хайваннарын (сыерларны, сарыкларны, кәжәләрне, дуңгызларны һәм башкаларны) һәм кошларны тоту шәхси торак йортлар территорияләрендә һәм йорт яны кишәрлекләрендә рөхсәт ителә.

178. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле терлек, кәжә, сарык, дуңгыз, ат) биркалау юлы белән мәжбүри теркәлергә һәм гражданның - хайван хужаларының яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә ел саен яңадан теркәлергә тиеш.

179. Йорт хайваннарын җирле үзидарә органының норматив-хокукий акты белән билгеләнә торган көтү урыннарында хужасы күзәтүе астында яисә аның кушуы буенча башка зат көтүе рөхсәт ителә.

180. Йорт хайваннарын 7.00 сәгатътән 23.00 сәгатъкә кадәр йөрттергә рөхсәт ителә. Башка вакытта урамда йөргәндә хужалар урамнарда һәм торак йортларның ишегалларында тынлыкны тәмин итү өчен чаралар күрергә тиеш.

181. Этләрне торак һәм изоляцияләнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска тезгәндә һәм борынчыкта гына чыгарырга мөмкин, өч айга кадәрге көчәкләрдән тыш.

182. Хужалар йорт хайваннары һәм кошлар белән ишегалларын, тротуарларны, урамнарны, паркларны, газоннарны, балалар мәйданчыкларын, скверларны, мәйданнарны, шулай ук торак йортларның подъездларын пычратмаса тиеш. Этләрне, мәчәләрне һәм башка вак хайваннарны йөрткәндә, йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиешле табигый тизәкләрен тулысынча җыештыруны тәмин итә торган кирәк-яраклар хужаның үзе белән булырга тиеш.

183. Этне тезгеннән йөртү урыннарында гына ычкындырырга мөмкин. Махсус билгеләнгән мәйданчыклар булмаганда, җирле үзидарә органының норматив-хокукий акты белән билгеләнә торган бушлыкларда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрттергә рөхсәт ителә.

184. Этлэрне өйрөтү бары тик яхшы эйлөндөрөп алынган майданчыктарда яисэ жирлек территориясеннэн читтэ генэ башкарыла ала.

185. Йорт хайваннарын тәүлекнең якты вакытында гына юлдан куып барырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынарак жибәрергә кирәк. Йорт хайваннарын, грунт юллардан һәм сукмактардан куып бару мөмкинлегә булганда, асфальт түшәлгән юлда йөртү тыела.

186. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек асраучылар яшеллекләрен бозудан килгән зыянны һәм терлекләрен утау чыгымнарын каплайлар.

187. Йорт кәжәләре бары тик йорт яны территориясендәге утарларда яисэ көтүлектә хужалары күзәтүе астында тотылырга тиеш.

188. Рөхсәт ителми:

1) хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәпләр, балалар бакчалары территорияләренә, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертергә;

2) йорт хайваннарын пляждарда йөртү һәм аларны сулыктарда коендыру;

3) хайваннарны тыю язуы булганда учреждениеләргә кертергә;

4) торак пунктлар территорияләрендә хайваннарны һәм кошларны озатучысыз чыгарырга;

5) исерек хәлдәге затларга, шулай ук ундүрт яшыкә житмәгән затларга хайваннар йөртөргә;

6) йорт хайваннарын һәм кошларын балконнарда, лоджияләрдә, торак йортларның гомуми файдалану урыннарында (чиктәш фатирлар коридорларында, баскыч шакмакларында, чормаларда, подвалларда һәм башка ярдәмче биналарда)даими тоту;

7) жирлекләр территориясендә йорт хайваннарының, махсулаштырылган чаралар (күргәзмәләр һ.б.) уздыру урыннарыннан тыш, моның өчен бүлеп бирелгән урыннардан читтә булуы.

189. Йорт хайваннары һәм кошлары ияләренә:

1) терлек авыруларын кисәтүне һәм терлекчелек продуктларының ветеринария-санитария ягыннан куркынычсызлыгын тәмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга, эйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймаска, шулай ук ел саен яңадан теркәү чорында мәжбүри дөвалау-профилактика чаралары үткәрергә;

2) хайваннарның торы урынын даими контрольдә тотарга;

3) хайваннар авырганда һәм алар үлгән очракта, шулай ук аларның үз-үзләрен гадәти булмаган тотышлары булганда ветеринария учреждениеләре белгечләренә кичекмәстән хәбәр итәргә. Алар килгәнче авыру билгеләре булган хайваннарны изоляцияләргә;

4) терлекләрен карау, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактик эшкәртүләр өчен ветеринария белгечләре таләбе буенча бирергә.

190. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урында махсус оешма жирли.

191. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмаларга:

- 1) этләрне гомуми нигезләрдә теркәргә;
- 2) этләрне нык бәйләп асрау;
- 3) килүчеләрнең хайваннардан файдалану мөмкинлеген булдырмакка;
- 4) этләрне эш туктатылганнан соң яхшы әйләндереп алынган территориядә яисә территориягә кергәндә кисәтү язуы булганда, гомуми файдалану территориясеннән аерылган территориядә генә бәйләвечтән җибәрергә.

192. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка булган күзәтүчесез хайваннар тотылырга тиеш.

193. Күзәтүчесез калган хайваннарны аулауны мондый хайваннарны тапкан махсулаштырылган предприятие яисә башка зат җирле үзидарә органнары белән төзелгән килешү буенча башкарырга мөмкин.

194. Хужасыз калган хайваннарны аулау чараларын гамәлгә ашыру хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәт һәм иҗтимагый эхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнә.

195. Рөхсәт ителми:

- 1) хайваннарны судның тиешле карарыннан башка фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән алырга;
- 2) кибетләр, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында этләрне бәйдән ычкындырырга.;
- 3) ветеринария органнары тәкъдименнән башка хайваннарны тоту тозакларын һәм башка чараларны файдаланырга.